

skal de efter udkastet fortsat sammen have forældrensansvaret, men hver af dem kan kræve en afgørelse af, hvem der, efter hvad der er bedst for barnet, skal have forældrensansvaret.

Efter *svensk* ret har forældre, der ikke er gift, siden den 1. januar 1977 haft adgang til at få fælles forældremyndighed, uanset om de bor sammen. Forældrene skal være enige herom, og det må ikke åbenbart stride mod barnets tarv. Står barnet under den enes forældremyndighed, skal retten overføre forældremyndigheden til den anden, hvis det findes rimeligt under hensyn til barnets bedste. Er der enighed om overførelsen, skal retten træffe afgørelse i overensstemmelse hermed, hvis det ikke åbenbart strider mod barnets tarv.

De *finske* regler om forældremyndighed er for tiden under revision. Et udvalg har bl.a. foreslået, at moderen skal have forældremyndigheden over et barn uden for ægteskab alene, men at retten efter ansøgning kan bestemme, at forældre skal have forældremyndigheden sammen, dersom de lever fast sammen og udgør en familie.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1 (§ 27, stk. 2).

Ændringsforslaget tilsigter ikke nogen ændring i faderens adgang til at få tillagt samkøvsret med et barn uden for ægteskab. Herom henvises til redegørelsen under de almindelige bemærkninger.

Den ændrede affattelse af § 27, stk. 2, skal alene klarlægge moderens retsstilling i de tilfælde, hvor faderen i medfør af udkastets § 28, stk. 2 eller 3, eller efter aftale mellem forældrene i henhold til § 30 har fået forældremyndigheden over barnet. I praksis har man i sådanne tilfælde antaget, at moderens samkøvsret må hvile på en analogi fra § 27, stk. 1. Som undtagelsesbestemmelsen i § 27, stk. 2, foreslås affattet, vil § 27, stk. 1, være direkte anvendelig på begge forældre til ægtebørn og på moderen til et barn uden for ægteskab, herunder i tilfælde, hvor faderen, efter at have fået forældremyndigheden er død, og forældremyndigheden i medfør af § 28, stk. 4, tillægges andre end moderen.

Til nr. 2 (§ 28).

Som anført ovenfor under de almindelige bemærkninger er faderens muligheder for at få tillagt forældremyndigheden over et barn uden for ægteskab mod moderens protest yderst begrænsede. De indskrænker sig til tilfælde, hvor moderen har gi-

vet samtykke til barnets bortadoption til en anden end hendes ægtefælle, jfr. den gældende lovs § 28, stk. 2, der svarer til udkastets stk. 3. Om retsstillingen efter moderens død se nedenfor under bemærkningerne til § 28, stk. 4.

Til § 28, stk. 1.

Bestemmelsen er identisk med den gældende § 28, stk. 1.

Til § 28, stk. 2.

Der foreslås indført en adgang for faderen til at få tillagt forældremyndigheden, såfremt det findes påkrævet under hensyn til barnets tarv, og særlige omstændigheder, herunder navnlig faderens hidtidige forbindelse med barnet, taler derfor. Betingelserne for overførelse er snævre, først og fremmest for at undgå at bestemmelsen misbruges til at rejse sager, som faderen ikke har rimelig udsigt til at gennemføre, f.eks. for at chikanere moderen, jfr. de indledende bemærkninger om udøvelsen af samkøvsret for faderen til et barn uden for ægteskab. Spørgsmålet om, hvorvidt der bør indføres videregående adgang for faderen til at få forældremyndigheden, bør afvente den endelige revision af lovgivningen og de erfaringer, der kan indhentes, dersom lovforslaget gennemføres. Det samme gælder spørgsmålet om eventuel indførelse af hjemmel til, at forældre til barn uden for ægteskab i forening kan have forældremyndigheden. Overførelsen af forældremyndigheden til faderen skal være påkrævet under særligt hensyn til barnets tarv. Ved afgørelsen skal navnlig lægges vægt på faderens hidtidige forbindelse med barnet. Bestemmelsen tager først og fremmest sigte på tilfælde, hvor forældrene i en længere periode har levet sammen med barnet i et ægteskabslignende forhold. Overførelse kan endvidere undtagelsesvis ske, hvis der på anden måde har været nær eller hyppig kontakt mellem faderen og barnet. Ordvalget i bestemmelsens slutning svarer stort set til formuleringen i den gældende § 27, stk. 2, og det, der er anført ovenfor om praksis vedrørende samkøvsret, er derfor af en vis betydning, selv om der efter formuleringen af stk. 2 må kræves væsentlig mere for at overføre forældremyndigheden til faderen end for at tillægge ham samkøvsret.

En afgørelse efter § 28, stk. 2, forudsætter, at faderen anlægger retssag med påstand om, at han skal have tillagt forældremyndigheden. På samme måde som ved separation og skilsmisse foreslås afgørelserne henlagt til domstolene og ikke til overvrigheden. Efter lov om ægteskabs indgåelse